

PROGRAM ADAPTACYJNY PRZEDSZKOLA

„Mamo, tato ja w przedszkolu nie płaczę”

Wstęp

Małe dziecko ma niewielką odporność na różnorodne bodźce dochodzące z otoczenia, a dziecko wchodzące w nowe środowisko społeczne, jakim jest przedszkole doświadcza dużej ilości silnych bodźców. W przedszkolu panują zazwyczaj inne zasady niż w domu, nauczyciel opiekuje się całą grupą dzieci, nie tylko jednym, trzeba dzielić się zabawkami, jedzenie ma inny smak niż to, które przygotowuje mama, itp. Mechanizmy adaptacyjne dziecka 3 letniego nie są jeszcze w pełni dojrzałe i ukształtowane. To sprawia, że jego proces przystosowania się często przebiega z trudnościami, dzieci źle znoszą rozłąkę z mamą, długo przystosowują się do nowych warunków.

Analizując okres wstępnej adaptacji dziecka nowo przyjętego do przedszkola na przełomie kilku lat wstecz można stwierdzić, iż u wielu dzieci ten czas jest okresem trudnym do przejścia, zarówno jak i dla rodziców. Jest źródłem wielu przykrych doznań emocjonalnych, co w efekcie utrudnia przystosowanie się dziecka do przedszkola.

Dla dziecka 3-4 letniego przekroczenie przedszkola to istotny moment, który odbija się na jego dalszym życiu. Gdy ten kilkulatek adaptuje się do roli przedszkolaka dobrze było by, aby tak poważna zmiana w jego życiu dokonywała się w sposób łagodny i wynikała z reguł i potrzeb natury.

Wszyscy zdajemy sobie sprawę z tego, jak ważne w życiu każdego człowieka, a szczególnie małego dziecka jest zaspokojenie podstawowej potrzeby psychicznej - poczucia bezpieczeństwa. Dziecko najbezpieczniej czuje się przy mamie. Nadchodzi jednak moment, że trzeba się z nią na kilka godzin dziennie rozstać. Najczęściej dzieci, zwłaszcza młodsze, przeżywają to bardzo mocno, czują się porzucone i nieszczęśliwe. Gdy dziecko musi iść do przedszkola, dochodzi jeszcze lęk przed nieznanym - nowe miejsce, nieznanymi ludźmi, obce dzieci. Dzieci na nowe sytuacje reagują: płaczem, wycofaniem, zaburzeniem funkcjonowania, które może prowadzić do lęku a nawet urazu.

Dlatego też ważne jest by moment przekroczenia progu dom - przedszkole przebiegał najłagodniej w atmosferze bezpieczeństwa i otworzenia na potrzeby dziecka. W chwili zapisania dziecka do przedszkola, placówka wspólnie z rodzicami bierze na siebie odpowiedzialność za bezstresowe wprowadzenie dziecka do przedszkola i uczynienie go przedszkolakiem. Żeby proces adaptacyjny dziecka do przedszkola przebiegał sprawnie, musi zaistnieć ścisła współpraca pomiędzy rodzicami a pracownikami przedszkola. Ich wspólny wysiłek ułatwi dzieciom przystosowanie się do nowego środowiska.

Mając na uwadze dobro dziecka przekraczającego po raz pierwszy próg przedszkola, rozpoczynając pracę w takiej grupie dzieci postanowiłam podjąć działania w tym zakresie i opracować program adaptacyjny dla dzieci nowo przyjętych do przedszkola.

Założenia ogólne programu:

1. Cel główny programu

- Tworzenie dzieciom warunków do łatwej adaptacji w przedszkolu

2. Cele ogólne programu

- Zaspokojenie poczucia bezpieczeństwa dzieci podczas adaptacji do przedszkola
- Eliminowanie stresu adaptacyjnego

3. Cele szczegółowe programu

- Zmniejszenie u dzieci trudnych napięć emocjonalnych w pierwszych kontaktach z przedszkolem
- Motywowanie dzieci do podejmowania działań i zachowań sprzyjających w integrowaniu się z przedszkolem
- Nawiązanie bliskiego, serdecznego kontaktu w relacjach: nauczyciel - dziecko, nauczyciel - rodzic
- Motywowanie rodziców oraz pracowników przedszkola do zapewnienia optymalnych warunków do łatwej adaptacji
- Integracja rodziców z przedszkolem w celu ułatwienia lepszej współpracy
- Pedagogizacja rodziców w zakresie zaspokajania potrzeb dziecka, jako warunku prawidłowego rozwoju
- Poznanie oczekiwań rodziców wobec przedszkola (ich upodobania, potrzeby dzieci)
- Zapoznanie rodziców z bazą i z osobami przedszkola, jego organizacją pracy

4. Realizatorzy programu adaptacyjnego

- Nauczyciel grupy dzieci 3-4 letnich rozpoczynających edukację przedszkolną
- rodzice dzieci nowoprzyjętych do przedszkola

5. Termin realizacji programu

- Miesiąc: pierwszy tydzień września

6. Korzyści dla dzieci, rodziców i nauczycieli wynikające z wprowadzenia zmian

- Dzieci i rodzice mają możliwość zapoznania się z nowym otoczeniem, jakim jest przedszkole
- Dzieci i rodzice oraz nauczyciel grupy mają możliwość wzajemnego poznania się, nawiązania serdecznego kontaktu
- Dzieci i rodzice mają możliwość zapoznania się z organizacją pracy tego przedszkola, formami i metodami pracy
- Rodzice i dzieci mogą uczestniczyć w organizowanych zabawach i różnego rodzaju ćwiczeniach służących łatwej adaptacji, integrowaniu się dzieci i dorosłych
- Rodzice uzyskują fachową pomoc w przezwyciężaniu trudnego okresu, jakim jest adaptacja ich dziecka do przedszkola
- Dyrektor i nauczycielki mają możliwość rozpoznania potrzeb i oczekiwań przyszłych klientów poprzez wywiady i ankietowanie

Aby ułatwić dzieciom i ich rodzicom przystosowanie się do nowej sytuacji w sposób możliwie najmniej bolesny, program adaptacyjny obejmuje kilka spotkań dla nowych przedszkolaków i ich rodziców. W tym czasie dzieci mają okazję poznać wszelkie aspekty życia przedszkolnego, swoje panie oraz całe otoczenie przedszkolne.

Działania zmierzające do osiągnięcia celów przy realizacji programu

Pierwsze spotkanie z przedszkolem

- Zwiedzanie przedszkola
- Oglądanie sal zabaw, kąpek
- Zapoznanie rodziców przez dyrektora z organizacją pracy przedszkola, programem rozwoju placówki, programem adaptacyjnym i nauczycielami rozpoczynającymi pracę od września w grupach dzieci nowoprzyjętych
- Wypełnienie ankiet „Rozpoznajemy potrzeby i oczekiwania rodziców”, „Karta informacyjna dziecka”
- Udział rodziców i dzieci w zorganizowanych spotkaniach adaptacyjnych